

نعتیہ شاعری

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ

(اے اسان تو لاء تنهنجو ذڪر بلند ڪيو)

ڊاڪٽر ميمڻ عبد المجيد سنڌي

سنڌي ادبي اڪيڊمي لاڙڪاڻو

چاپو: پهريون

[تعداد: ۵۵ هزار

رمضان المبارک ۱۴۰۰ھ، مطابق آگست ۱۹۸۰ع

✓ (هن ڪتاب جا جملي حق مؤلف وٽ محفوظ آهن)

44534

17.5.81

قيمت ۳۰۰-۳۰ روپيا

چپائيندڙ:

سيد خادم حسين شاه

ملڻ جو هنڌ:

۱- هيمن عبدالوحيد سنڌي، لاهوري محلو لاڙڪاڻو.

۲- عجائب اسٽورس، فريئر روڊ، سکر.

۳- ادبيات بڪ سٽورس، هاسپيٽل روڊ، حيدرآباد.

هي ڪتاب سيد خادم حسين شاه، ڊائريڪٽر سنڌي ادبي
اڪيڊمي لاڙڪاڻو، نيوگريڊن پرنٽرس، صدر حيدرآباد مان
چپائي پڌرو ڪيو.

فهرست

۴۱	۴- عباس بن مرداس	۸	پیش لفظ
۴۱	۵- عبدالله بن رواحه	۹	۱- اکر
۴۲	۶- عبدالله بن زبیری		مقدم
۴۲	۷- کعب بن مالک	۱۸	<u>باب پهریون</u>
۴۳	۸- حضرت حمزه		۱- نعت جي وصف
۴۳	۹- حضرت بی بی فاطمة الزهرا	۲۰	۲- نعتیم شاعری
		۲۳	جا محرکات
۴۴	۱۰- حضرت ابوبکر صدیق	۲۴	۳- نعت جي اهمیت
۴۴	۱۱- حضرت عمر	۲۹	۴- عربی ۾ نعتیم شاعری
۴۴	۱۲- حضرت عثمان		جي ابتدا
۴۵	۱۳- حضرت علي المرتضى	۲۹	۵- ابوطالب جو نعتیم
۴۵	۱۴- حضرت بی بی عائشه		کلام
۴۵	۱۵- حضرت صفیه	۳۱	۶- ام معبد جي نعت
۴۶	۱۶- حضرت عاتکه	۳۴	۷- غیبی آواز
۴۶	۱۷- ابو سفیان	۳۶	۸- یثرب جي ٻارن جو
۴۶	۱۸- کراڙي عورت		نعتیم گیت
	جي نعت		<u>باب ٻیو</u>
۴۷	۱۹- قصیدہ جنیه	۳۷	عربی نعتیم شاعری
۴۷	۲۰- امام زین العابدین	۳۷	۱- اعشیٰ جي نعت
۴۸	۲۱- امام اعظم	۳۸	۲- کعب بن زهیر
۴۸	۲۲- ابو نواس جو شعر	۳۹	۳- حسان بن ثابت
۴۹	۲۳- ابوالعتاهیه		

- ۱۵ - قادر بخش اہل ۷۹
 ۱۶ - آخوند امجد علی مہا ۸۰
 ۱۷ - مخدوم محمد ابراہیم ۸۰
 ۱۸ - خواجہ محمد سعید ۸۰
 ۱۹ - مخدوم اللہ بخش ۸۱
 ۲۰ - بھائی ۸۱
 ۲۱ - میر علی نواز علوی ۸۲
 ۲۲ - محمد اسماعیل روشن ۸۲
 ۲۳ - مولانا دین محمد ۸۳
 ادیب
 ۲۴ - ہدایت علی نجفی ۸۳
 ۲۵ - غلام عمر آریجو ۸۳
 ۲۶ - بیون زبانوں ۸۳
 باب چوتھون

سندھ کے ہر نعتیہ شاعری فصل پھر دیون: ابتدائی

- ۱ - مخدوم ابوالحسن ۸۶
 ۲ - شاہم لطف اللہ قادری ۸۶
 ۳ - مذہبی شاعری ۸۷
 ۴ - مخدوم ابوالحسن ۸۷
 ۵ - مخدوم ضیاء الدین ۸۷
 ۶ - مخدوم محمد ہاشم ۸۸

فصل ہیو

- الف اشباع کیت و بیت
 ۱ - مخدوم غلام محمد بگائی ۸۹

- ۱۷ - حافظ ۶۸
 ۱۸ - جامی ۶۹
 ۱۹ - عرفی ۶۹
 ۲۰ - فیضی ۷۰
 ۲۱ - قدسی ۷۰
 ۲۲ - قا آنی ۷۱
 ۲۳ - غالب ۷۱
 ۲۴ - اقبال ۷۱
 ۲۵ - ہندستان جا پیا ۷۲

پارسی شاعر

سندھ جا پارسی شاعر

- ۱ - سید شاہم جہانگیر ۷۲
 ہاشمی
 ۲ - محسن ثنوی ۷۳
 ۳ - شاہم فقیر اللہ علوی ۷۳
 ۴ - میر علی شیر قانع ۷۴
 ۵ - میر ضیاء الدین ضیا ۷۴
 ۶ - خواجہ عبدالحق ۷۵
 ۷ - میر عظیم الدین ثنوی ۷۵
 ۸ - سچل سرمست ۷۵
 ۹ - میر غلام علی مائل ۷۶
 ۱۰ - صاحبہ نوشکار پوری ۷۷
 ۱۱ - صنعت شکار پوری ۷۸
 ۱۲ - سید محمد شجاع ۷۸
 ۱۳ - مرزا عطا محمد ۷۸
 ۱۴ - محمد صالح وزیر آبادی ۷۹

سمات جي شاعرن ۾
عربي ۽ ۾ ذمتيم ڪلام

- ۱- شاه فقير الله علوي ۶۱
- ۲- قادر بخش بيدل ۶۱
- ۳- هدايت علي نجفي تارڪ ۶۱
- ۴- حسنين علي شاه ۶۲

باب ٽيون

فارسي ۽ ۾ ذمت گوئي

- ۱- فردوسي ۱۳
- ۲- ابو سعيد ابوالخير ۱۳
- ۳- سنائي ۱۲
- ۴- سيد حسن غزنوي ۶۴
- ۵- خاقاني ۶۴
- ۶- نظامي گنجوي ۶۴
- ۷- خيام ۶۵
- ۸- سيد عبدالقادر جيلاني ۶۵
- ۹- عطار ۶۵
- ۱۰- خواجہ معين الدين ۶۵
- چشتي
- ۱۱- رومي ۶۶
- ۱۲- سعدي ۶۶
- ۱۳- بو علي شاه ۶۷
- ۱۴- خواجہ نظام الدين ۶۷
- دهلوي
- ۱۵- امير خسرو ۶۸
- ۱۶- عراقی ۶۸

- ۱۴۹- قطرب
- ۲۵- ابوالقاسم ۵۰
- محمود زمخشري ۵۰
- ۲۶- ابن عربي ۵۰
- ۲۷- محمد بن احمد ۵۰
- ابن جعفر اندلسي
- ۲۸- ابن خلدون ۵۱
- ۲۹- ابن الفارض ۵۱
- ۳۰- جمال الدين الصرصري ۵۲
- ۳۱- قصيده برده ۵۲
- ۳۲- ابن نباته مصري ۵۴
- ۳۳- شهاب الدين محمود ۵۵
- ۳۴- شيخ عبدالرحيم الترمذي ۵۵
- ۳۵- شيخ احمد ثاني مصري ۵۵
- ۳۶- ابن حجة الحمدي ۵۶
- ۳۷- حافظ ابن حجر ۵۶
- عسقلاني
- ۳۸- شاه ولي الله ۵۶
- ۳۹- آزاد بلگرامي ۵۷
- ۴۰- شاه عبدالعزیز دهلوي ۵۷
- ۴۱- شيخ عبداللہ شيرازي ۵۸
- ۴۲- شيخ حسين دجاني ۵۸
- ۴۳- قاضي ابوبڪر ۵۹
- بن ميرين
- ۴۴- شيخ عبدالغني النابلسي ۵۹
- ۴۵- احمد شوقي ۵۹
- ۴۶- قصيده ذوالقافيتين ۶۰

- ۲- مخدوم عبداللہ نرئي وارو ۹۰
 - ۳- دائري وارن جي سنڌي ۹۰
 - ۴- مولوي محمد حسين ۹۱
 - ۵- قاضي عبدالڪريم ۹۱
 - ۶- حامد ۹۱
 - ۷- جنگ نامہ محمد حنيفہ ۹۲
 - ۸- نورنامو ۹۲
 - ۹- عهدنامو ۹۳
 - ۱۰- چؤ علمي ۹۳
 - ۱۱- سراج العابدین ۹۴
 - ۱۲- معراج نامو ۹۴
 - ۱۳- تنبيه الجاهلين ۹۴
 - ۱۴- سراج الاسلام ۹۵
 - ۱۵- مخدوم فضل اللہ ۹۵
- ٻاڏائي

۱۶- بيت ۹۶

فصل ٽيون

مدح، مذاجات، مذاقبا
۽ معجزا

- ۱- مدح ۹۷
- مخدوم عبداللہ واعظ ۹۷
- ميان سرفراز ڪلهوڙو ۹۸
- صدرالدين چارڻ ۹۸
- ٻيا شاعر ۹۹
- ۲- مذاجات ۹۹
- شيخ محمد حسين ۱۰۰

- حاجي طاهر محمد ۱۰۰
- حسين فقير ديڏڙ ۱۰۱
- ميان حامد اللہ ۱۰۱
- حمل خان لغاري ۱۰۱
- اللہ بخش لغاري ۱۰۲
- حاجي خان چنڱئي ۱۰۲
- حاجي عثمان ۱۰۲
- مصري شاه ۱۰۳
- ٻيا شاعر ۱۰۳
- ۳- مذاقبا ۱۰۳
- مخدوم محمد هاشم ۱۰۴
- ٺٽوي
- مولوي محمد صلاح ۱۰۶
- مخدوم عبدالرئوف ۱۰۶
- پٽي
- مخدوم غلام محمد ۱۰۶
- بگائي
- آخوند عبدالرحمان ۱۰۷
- محمد حسن ۱۰۷
- عبداللہ ڊڪڻ ۱۰۷
- پير محمد اشرف ۱۰۸
- ڪامارائي
- خليفو غلام اللہ ۱۰۸
- ڪلهوڙو
- ٻيا شاعر ۱۰۸
- ۴- معجزا ۱۰۸

فصل چهون

- ۱ - قصیدو ۱۲۴
- ۲ - غزل ۱۲۵
- ۳ - رباعي ۱۲۶
- ۴ - مخمس ۱۲۷
- ۵ - مسدس ۱۲۷
- ۶ - مشنوي ۱۲۷
- غلام محمد نظاماڻي ۱۲۸
- علي محمد قادري ۱۲۸
- مخدوم فضل الله پانائي ۱۲۹
- سيد حسين علي شاه ۱۲۹
- سيد غلام مهدي شاه ۲۲۹
- حاجي محمد حسن ۱۳۰

چانڊيو

مير عبدالحسين سانگي ۱۳۰

مولانا تاج محمود ۱۳۱

امروئي ۱۳۱

پير زين العابدين شاه ۱۳۱

مولوي غلام الله ۱۳۲

فصل ستهون

مولود خواني ۱۳۳

۱ - مولود جي سٺا ۱۳۳

مولود خواني ۱۳۴

مٽو مولود ۱۳۵

مخدوم محمد هاشم ۱۰۹

نثوي

حمل خان لغاري ۱۰۹

ملا بخش سومرو ۱۱۰

شاه محمد ديدڙ ۱۱۰

مينهون

امام بخش ۱۱۱

پيا شاعر ۱۱۲

فصل چوٿون

ٽيهه اڪري، لولي، سهرو

۱ - ٽيهه اڪري ۱۱۳

ملا صاحبڏنو ۱۱۴

آخوند محمد بچل انور ۱۱۴

گل محمد ۱۱۵

پاون علي شاه مياقي ۱۱۵

علي مراد عاصي ۱۱۶

پيا شاعر ۱۱۶

۴ - لولي ۱۱۶

حاجي نواز علي شاه ۱۱۷

خليفو محمد خان ۱۱۷

جمالي

۳ - سهرو ۱۱۷

فصل پنجون

مولود ۱۱۹

١٣٦ ڏيڏو مولود

١٣٦ چوٽڪو مولود

١٣٦ ٢- مداح

١٣٦ مداح جي مٿا

١٣٤ مداح جي پڙهڻي

فصل اٺون

نعتيم شاعريءَ جو جائزو ١٣٨

هٿن

ڀاڱو ٻهريون

مولود ۽ نعتيم غزل

١- شاهه عنايت رضوي ١٥٤

٢- شاهه عبداللطيف ڀٽائي ١٥٥

٣- مخدوم غلام محمد ١٥٥

هڪائي

٤- مخدوم عبدالرئوف ڀٽي ١٥٦

٥- مخدوم محمد اسماعيل ١٥٦

٦- ڪالو فقير ١٥٤

٧- حافظ عالي ١٥٨

٨- پير محمد راشد ١٥٨

٩- مڇل سرمست ١٥٩

١٠- ملا صاحبڏنو ١٥٩

١١- حسين فقير ڏيڏڙ ١٦٠

١٢- عبدالرحمان ڀٽو ١٦١

١٣- پير مهدي شاهه ١٦١

١٤- آخوند محمد قاسم ١٦٢

١٥- علي محمد خاڪ ١٦٣

١٦- واليڏنو فقير ١٦٤

١٧- چتو سانگي ١٦٥

١٨- شاه محمد ڏيڏڙ ١٦٦

١٩- حافظ حامد ١٦٤

٢٠- حسن بخش شاهه ١٦٨

٢١- مولانا غلام صديق ١٦٩

٢٢- غلام محمد شاه "گدا" ١٦٩

٢٣- مقيم ١٤٠

٢٤- رمضان واڍو ١٤١

٢٥- مولانا عبدالغفور ١٤٢

همايوني

٢٦- الله بخش عاصي ١٤٣

٢٧- امام بخش خادم ١٤٣

٢٨- شمس الدين بلبل ١٤٣

٢٩- آسورام آسو ١٤٣

٣٠- غلام سرور ١٤٥

قادري "فقير"

٣١- آخوند دين محمد ١٤٦

٣٢- مير علي نواز علوي ١٤٦

٣٣- مولانا تاج محمود ١٨٤

امروٽي

٣٤- مرزا قليچ بيگ ١٤٨

٣٥- مولوي عبد الله ڊڪڻ ١٤٨

٣٦- مولانا محمد قاسم ١٤٩

٣٧- غلام عمر آريجو ١٤٩

٣٨- محمد هاشم منڇر ١٨١

٣٩- سليمان موال ١٨٢

- ۶۲- علی حیدر حیدری ۲۰۳
 ۶۳- محمد بخش واصف ۲۰۴
 ۶۴- قادر بخش بشیر ۲۰۶
 ۶۵- حافظ محمد حیات شاہ ۲۰۷
 ۶۶- مولوی محمد شفیع ۲۰۸
 ہاتف
 ۶۷- مولانا غلام رسول ۲۱۰
 جتوئی
 ۶۸- پرسرام "ضیا" ۲۱۰
 ۶۹- نواز علی "نیاز" ۲۱۱
 ۷۰- پیرو محمد سائل ۲۱۲
 ۷۱- محمد صدیق مسافر ۲۱۵
 ۷۲- سرشار عقیلی ۲۱۶
 ۷۳- عزیز اللہ مجروح ۲۱۷
 ۷۴- مولانا محمد ابرہیم ۲۱۸
 "ناظم"
 ۷۵- محمد حسن "سالم" ۲۱۸
 ۷۶- گل نصر پوری ۲۱۹
 ۷۷- محمد رمضان ثاقب ۲۲۰
 ۷۸- ضیا الدین "ضیا" ۲۲۱
 ۷۹- یار محمد نانوری ۲۲۲
 ۸۰- مولوی محمد صادق ۲۲۲
 ۸۱- حافظ امام بخش ۲۲۳
 ۸۲- مولانا حاجی ۲۲۴
 احمد ملاح
 ۸۳- عبدالفتاح "عبد" ۲۲۴

- ۴۰- صالح شاہم جیلانی ۱۸۳
 ۴۱- مولانا غلام محمد ۱۸۳
 ملکاٹی
 ۴۲- پیر علی اصغر شاہ ۱۸۴
 "علی"
 ۴۳- مولانا محمد عثمان ۱۸۴
 قرانی
 ۴۴- آغا غلام نبی صوفی ۱۸۵
 ۴۵- ہدایت علی نجفی تارک ۱۸۶
 ۴۶- صفی الدین "فدا" ۱۸۸
 ۴۷- لا کو ۱۸۸
 ۴۸- مولوی محمد عاقل ۱۸۹
 ۴۹- علی محمد قادری ۱۹۰
 ۵۰- حافظ نوح پنوہر ۱۹۱
 ۵۱- حافظ جان محمد ہالائی ۱۹۱
 ۵۲- حافظ محمد اسحاق ۱۹۲
 ۵۳- حکیم فتح محمد ۱۹۲
 سیوہاٹی
 ۵۴- غلام احمد نظامی ۱۹۴
 ۵۵- مولوی عبدالکریم ۱۹۴
 کھاڑو
 ۵۶- گل محمد زیب ۱۹۵
 ۵۷- مولانا بخش پٹو ۱۹۹
 ۵۸- مخدوم محمد صالح ۲۰۰
 پٹی
 ۵۹- مولانا غلام عمر جتوئی ۲۲۲
 ۶۰- احمد علی کامران ۲۰۲
 ۶۱- جمع خان غریب ۲۰۳

- ۲۲۵ - ۸۴ - انجم هالائي
- ۲۲۶ - ۸۵ - محمد رمضان "آزاد"
- ۲۲۷ - ۸۶ - در محمد قریشي
- ۲۲۷ - ۸۷ - سکندر خان کوسو
- ۲۲۸ - ۸۸ - آخوند عبداللطيف
- ۲۲۹ - ۸۹ - عبدالله اثر
- ۲۳۰ - ۹۰ - مولوي ثناء الله ثنائي
- ۲۳۰ - ۹۱ - عبدالکریم گدائي
- ۲۳۱ - ۹۲ - گل حسن "گل"
- پاگو ٻيو**
- ۲۳۴ - ۱ - بيت
- ۲۳۴ - شاه عنايت رضوي
- ۲۳۴ - شاه لطيف
- ۲۳۴ - خواجه محمد زمان
- ۲۳۵ - ۲ - الف اشباع
- ۲۳۵ - حقيقت محمدي -
- گرهوڙي
- ۲۳۶ - معجزو - مخدوم
- محمد هاشم نثوي
- ۲۳۷ - معجزو - مخدوم
- غلام محمد بگائي
- ۲۳۷ - مناقبو - مولوي
- محمد صلاح
- ۲۳۹ - ۳ - ڪبت
- مخدوم عبدالله
- ۲۳۹ - نرئي وارو
- ۲۴۰ - ڪمال فقير
- ۲۴۱ - ۴ - مداحون
- ۲۴۱ - صدرالدين چارڻ
- ۲۴۱ - ميان سرفراز
- ۲۴۲ - ۵ - مناجات
- مخدوم عبدالله واعظ
- ۲۴۳ - ميان حامد الله
- ۲۴۳ - ۶ - ٽيهه اڪري
- آخوند محمد بچل انور
- ۱۴۳ - ملا صاحبڏنو
- ۱۴۴ - ۷ - لوليون
- حاجي نواز علي شاه
- ۱۴۵ - ۸ - مخمس
- غلام عمر آريجو
- ۲۴۶ - آغا گل حسن "گل"
- ۲۴۸ - ۹ - مسدس
- الله بخش ابوجهو
- ۲۴۹ - محمد بخش واصف
- ۱۵۰ - ۱۰ - مسط
- مولانا محمد شفيق
- ۱۵۱ - حاجي مراد خان
- چانڊيو
- ۱۵۴ - ۱۱ - مثنوي
- عبدالله بسمل
- ۱۵۵ - ۱۲ - قطعات
- محمد هاشم مخلص

- ۲۲۵ - ۸۴ - انجم هالائي
- ۲۲۶ - ۸۵ - محمد رمضان "آزاد"
- ۲۲۷ - ۸۶ - در محمد قریشي
- ۲۲۷ - ۸۷ - سکندر خان کوسو
- ۲۲۸ - ۸۸ - آخوند عبداللطيف
- ۲۲۹ - ۸۹ - عبدالله اثر
- ۲۳۰ - ۹۰ - مولوي ثناء الله ثنائي
- ۲۳۰ - ۹۱ - عبدالکریم گدائي
- ۲۳۱ - ۹۲ - گل حسن "گل"
- پاگو ٻيو**
- ۲۳۴ - ۱ - بيت
- ۲۳۴ - شاه عنايت رضوي
- ۲۳۴ - شاه لطيف
- ۲۳۴ - خواجه محمد زمان
- ۲۳۵ - ۲ - الف اشباع
- ۲۳۵ - حقيقت محمدي -
- گرهوڙي
- ۲۳۶ - معجزو - مخدوم
- محمد هاشم نثوي
- ۲۳۷ - معجزو - مخدوم
- غلام محمد بگائي
- ۲۳۷ - مناقبو - مولوي
- محمد صلاح
- ۲۳۹ - ۳ - ڪبت
- مخدوم عبدالله
- ۲۳۹ - نرئي وارو

۲۷۲

۱۵ - تتبع

علامہ همايون جي
مولود تي تتبع

۲۷۲ علي نواز علوي

۲۷۳ آغا صوفي

۲۷۴ مولانا تاج محمود
امروني

۲۷۵ صالح شاه جيلاني

۲۷۶ غلام رسول جتوئي

۲۷۷ پير محمد معشوق شاه

۲۷۸ لطف الله بدوي

۱۶ - ثنائي جي صناعي

۱۷ - نعتيه غزل چئن زبانن ۾
مخدوم الله بخش۱۸ - رباعيون - حکيم
فتح محمد سيوهاڻي۱۹ - وچوڙي جا ورلاپ
محمد اشرف مداح۲۸۳ ضميمو - شاعرن جو
تعارف

۲۰ - ماخذ

۲۵۵ لطف الله بدوي

۲۵۶ ۱۳ - ترجمو

سورة والضحي جو ترجمو

۲۵۶ مولانا محمد عثمان
نورنگ زادو

قصيدي بردي جو ترجمو

۱ - علي محمد مهيري

۲ - عبدالله اثر

۱۴ - تضمين

مخمس - سيد فاضل شاه

مسدس - محمد آدم

مخمس - اسد الله شاه

مخمس - شمس الدين بلبل

حافظ عبدالله بسمل

شيخ معدي ؒ جي شعرتي تضمينون

۲۷۰ مير علي نواز علوي

۲۷۱ قاضي نبي بخش

۲۷۱ لطف الله بدوي

(۲۸) نعتیه غزل

- معراج هليو سرتاج نبي، ڪري ويس وڳا وهواه بنا،
 جبرئيل ٿيو صدقي صدقي، چئي اي صل علي وهواه بنا.
- ۱- پيئامڪفلاڪ جاقطار ڪري، لويو دُرج گوهر جانشان ڪري،
 هڪ ٻئي کي چون جيءُ جان فدا، آيو نور هدا وهواه بنا.
- ۲- جيڪي مرسل سان موجود هئا آدم کان وٺي تان عيسيٰ،
 جنهن جنن ٿي ڏٺو تنهن هٿن ٿي چيو، محبوب خدا وهواه بنا.
- ۳- جڏهن قاب قوسين (۱) جو قرب لڌو، تڏهن اوداني (۲) جو اسرار آڌو،
 تڏهن پردو کڻي حق هيٺن ٿي چيو، منهنجو ماه لقا وهواه بنا.
- ۴- گلزار خدائي جو گل ڦل، مقصود مٿي مخلوق جو ڪل،
 تنهنجو مدح سراسر ڪين "بلبل"، ڪريءَ جي صدا وهواه بنا.

— شمس الدين بلبل

(۲۹) سولود

- ٿلهه- اندر ۾ طلب رک مومن، سدا الله اڪبر جي.
- ۱- اندر سمجهاه من ماري، نه وڃ تون ٻئي جي اوتاري
 پڙهو صلواة کي ساري، رسول الله پيغمبر جي.

- (۱) قاب قوسين = ڪمان جي ٻن گوشن جي وچ ۾.
- (۲) او ادنيٰ = يا اڃا ان کان به وڌيڪ ويجهو.
- (مٿيان ٻئي الفاظ معراج جي متعلق آهن ۽ ٻئي قرآن مجيد جا الفاظ آهن. الله تعاليٰ حضور جن سان پنهنجي ملاقات جو ذڪر ڪندي فرمايو آهي ته نبي ڪريم ﷺ معراج واري رات الله تعاليٰ سان ملاقات ڪرڻ وقت، الله تعاليٰ جي ذات هاڪ کي ايترو وڃها هئا، يعني الله تعاليٰ ۽ رسول جي وچ ۾ ايترو فاصلو هو، جيترو ڪمان جي ٻن گوشن ۾ هوندو آهي يا اڃا ان کان به وڌيڪ ويجهو).

۲۔ لاڻو سين لوڪ جو ملامو،
پڙهيو سين قلب مان ڪلامو،
۳۔ چوي آسُو پراڻي سان،
ورتيمر دامن سچائي سان،
ڪڍيوسين غير سڀ دل مون
لڻي پلڪار محشر جي
چڏائيندو پاڻ پلاڻي سان
رسول الله انور جي.

- آسورام "آسو"

(۳۰) نعتيه غزل

والشمس الضحى وصف آهي روڻي محمد،
والليل بيان وصف ٿي گيسوڻي محمد،
آ مطلع انوار خدا روڻي محمد،
دل منهنجي جو ڪعبو آ سدا ڪوڻي محمد،
گردون ۾ خورشيد هلال انجي صفت آهي،
هيءَ روڻي محمد هو آ ابروڻي محمد،
الله جي وحدت جو اشارو ٿو ڏيکاري،
صورت ۾ الف جي قدر دلجوڻي محمد،
احمد جي پسند خلق خدا پاڪ کي آهي،
چا صلي علي آهي نڪو خوڻي محمد،
چا حسن جو جذبو آهي الله جي قدرت،
خالق ۾ آهي شيفتءَ روڻي محمد،
الله الصمد قرب هو معراج ۾ ڪهڙو،
قوسين کان پڻ ويجهو هو زانوڻي محمد،
جبرئيل جي جاھ نہ هئي جاڻي وڃڻ جي،
نعلين سان هئي تائب تڱا پوڻي محمد.

سيد صالح شاه جيلاني: ولد غلام محي الدين شاه،
 راڻپور درگاه جو سجاده نشين، ولادت ۱۸۶۹ع، وفات ۱۹۳۵ع.
 مولانا غلام محمد مڪاڻي: وڏو عالم ۽ استاذالاساتذہ،
 ويٺل ڳوٺ مڪاڻي ضلعو دادو، ولادت ۱۸۶۰ع وفات ۱۹۳۵ع.
 پير علي اصغر شاه "علي": پير صاحب پاڳاري حزب الله
 شاه (تخت ڏسي) جو ٽيون نمبر فرزند، ولادت ۱۸۶۱ع،
 وفات ۱۹۳۵ع.

مولانا محمد عثمان "قراني": ولد حافظ جام، ذات پٺيرو،
 ويٺل ڳوٺ دينگاڻ پرڳڙي، ضلعو ٿرپارڪر، ولادت ۱۸۷۹ع،
 وفات ۱۹۳۶ع.

آغا غلام نبي صوفي: ولد آغا گل حسن دراني پٺاڻ،
 ويٺل شڪارپور، درازا درگاه جي سائين سخي قبول محمد
 دوٿم جو مريد، ولادت ۱۸۸۹ع، وفات ۱۹۳۸ع.

هدايت علي نجفي تارڪ: ولد فقير الهداد، ذات تونيه،
 ويٺل ڳوٺ لعلو رانڪ، ضلعو لاڙڪاڻو، ولادت ۱۸۸۹ع،
 وفات ۱۹۳۹ع.

صفي الله "فدا": شڪارپور جي علوي خاندان مان، والد
 جو نالو مولانا مير امين الله، ولادت ۱۸۸۷ع، وفات ۱۹۴۱ع.

مولانا محمد عاقل عاقل: ولد آخوند الله ڏنو سومرو،
 ويٺل ڳوٺ عاقل ضلعو لاڙڪاڻو، ولادت ۱۸۵۱ع، وفات ۱۹۴۱ع.

علي محمد قادري: ولد بهاؤالدين قادري، ويٺل لاڙڪاڻو
 وفات ۱۹۴۱ع، عروضي شاعري ۽ مشاعرن کي ترقي ڏيندڙ.

آسورام "آسو": ولد ڏانڊو رام ويٺل هالا پراڻا، ڄم
 ۱۸۵۴ع، ديهانت ۱۹۳۱ع.

حافظ نوح پٺوهر: ولد محمد عمر، ويٺل غلام پٺوهر
 ضلعو دادو، ولادت ۱۹۱۸ع، وفات ۱۹۴۲ع.